

Katowice, 10 listopada 2011 r.

Znak: WK-6100/20/4/11

**Pan
Zbigniew Banaś
Burmistrz Miasta i Gminy
Siewierz**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 8 sierpnia 2011 r. do dnia 9 września 2011 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta i Gminy Siewierz, za okres od 1 stycznia 2007 r. do 9 września 2011 r. Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 września 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie podatków:

- *W 2008 r. nieprawidłowo przeprowadzono postępowanie w sprawie udzielenia ulgi w spłacie podatku od nieruchomości. Stwierdzono, że wydanie decyzji nr PiO 31105-1-1/08 z dnia 11 marca 2008 r. w sprawie umorzenia odsetek od zaległości z tytułu podatku od nieruchomości w wysokości 1.340,00 zł, dla podatnika o nr karty kontowej K-01-0024, nie zostało poprzedzone zebraniem dostatecznego materiału dowodowego, wskazującego na przeprowadzenie przez organ podatkowy wnikliwego postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie, czy zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie umorzenia.*

Powyższe było niezgodne z przepisami art. 187 § 1, art. 191 w związku z przepisami art. 122, art. 67 a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy, ocenić na podstawie całego zebranego materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona, podjąć wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym.

Zadania związane z przeprowadzaniem postępowań podatkowych i przygotowaniem projektów decyzji należały do pracowników Referatu Podatków i Opłat. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik ww. Referatu.

Powyższą decyzję podpisał p. Zdzisław Banaś – Burmistrz Miasta i Gminy Siewierz.

- W 2008 r. i 2009 r. wydano dwie decyzje dotyczące udzielenia ulgi w zapłacie zobowiązań podatkowych z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego, w których zaniechano zamieszczenia uzasadnienia faktycznego decyzji, czym naruszono przepisy art. 210 § 1 pkt 6 w związku z § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Zgodnie z przytoczonymi przepisami, uzasadnienie faktyczne decyzji powinno zawierać w szczególności wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, którym dał wiarę oraz przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności, uzasadnienie prawne zaś zawiera wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa.

Powyższe dotyczyło następujących decyzji:

- nr PiO 31105/5/08 z dnia 21 kwietnia 2008 r., dotyczącej rozłożenia na raty zaległości z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego dla podatnika o nr karty R-01-0533,
- nr PiO 31115/25/09 z dnia 24 kwietnia 2009 r., dotyczącej odroczenia terminu płatności łącznego zobowiązania pieniężnego dla podatnika o nr karty A-12-0203.

Zadania związane z przygotowywaniem projektów decyzji należały do pracowników Referatu Podatków i Opłat. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Decyzje podpisali odpowiednio: p. Lidia Biata – były Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz i p. Agnieszka Zarychta – Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Opłat w zakresie przeprowadzania postępowań podatkowych, poprzedzających udzielenie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych oraz przygotowywania projektów decyzji w tym zakresie, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- W okresie od 2008 r. do 9 września 2011 r. zaniechano ujęcia odsetek za zwłokę w zapłacie zaległości podatkowych oraz umorzenia tych odsetek na kartach kontowych podatników o nr kart kontowych K-01-0024, R-01-0687, K-01-0135, K-01-0135. Ponadto w księgach rachunkowych Urzędu Miasta i Gminy Siewierz w okresie od 2008 r. do II kwartału 2011 r. nie dokonywano przypisu należnych odsetek od zaległości podatkowych występujących na koniec poszczególnych kwartałów każdego roku. Odsetki były ujmowane w ewidencji księgowej w momencie ich wpłaty.

Powyższe było niezgodne z § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761), a następnie § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375). Stosownie do postanowień ww. przepisów, ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej. Zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się według zasad określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Zgodnie z § 3 pkt 1 ww. rozporządzeń zadaniem komórki rachunkowości jest w szczególności: prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków.

Ponadto zgodnie z przepisem § 7 pkt 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Obecnie powyższe uregulowano w § 8 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

Zgodnie również z postanowieniami Planu kont dla ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych wprowadzonego Zarządzeniem nr 7/10 Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz z dnia 31 grudnia 2010 r., konto 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” służy do ewidencji rozrachunków z podatnikami i inkasentami podatkowymi z tytułu należnych i wpłacanych podatków. Na koncie 221 po stronie Wn ujmuje się m.in. odsetki wpłacone oraz co najmniej na koniec kwartału odsetki należne na podstawie wystawionej noty odsetkowej przez pracowników merytorycznych.

We wcześniej obowiązujących przepisach wewnętrznych Urzędu Miasta i Gminy Siewierz brak było uregulowań w powyższym zakresie.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji podatkowej oraz kart kontowych podatników wykonywali pracownicy Referatu Podatków i Opłat nad którymi nadzór pełnił Kierownik tego Referatu. Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych Urzędu wykonywali pracownicy Referatu Księgowości Finansowo – Budżetowej. Nadzór nad w tym zakresie pełniła do dnia 26 lutego 2009 r. p. Agnieszka Zarychta – Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz a poprzednio p. Lidia Biała – były Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Opłat oraz Referatu Księgowości Finansowo – Budżetowej Urzędu Miasta i Gminy w Siewierzu w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji księgowej zgodnie z postanowieniami Planu kont dla ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych wprowadzonego Zarządzeniem nr 7/10 Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz z dnia 31 grudnia 2010 r. oraz przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) i rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W latach 2008 – II kwartał 2011 zaniechano bieżącego wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych na zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym od osób fizycznych.*

Naruszono tym przepisy art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.) oraz postanowienia § 2, § 3 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.). Powyższe stwierdzono w zakresie 5 podatników łącznego zobowiązania pieniężnego o nr kart kontowych nr: R-01-3008, A-01-0208, R-01-2238, B-11-0187, C-11-0206.

Upomnienia na zaległości występujące w latach 2008 – 2010 wystawiano w terminach od 11 do 688 dni od upływu terminy płatności. Tytuły wykonawcze wystawiano w terminach od 115 do 169 dni od terminu wyznaczonego w upomnieniu. Na zaległości ww. podatników obejmujące 2011 r. nie wystawiono upomnień.

Zadania w zakresie bieżącego wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych wykonywali pracownicy Referatu Podatków i Opłat. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Opłat w zakresie bieżącej windykacji zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym, stosownie do przepisów art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W okresie od 2007 r. do 9 września 2011 r., zaniechano wezwania dzierżawców nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy oraz jednego nabywcę nieruchomości gminnej do złożenia informacji podatkowych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości osób prawnych. Ponadto nie podjęto działań celem wydania decyzji określających wysokość zobowiązania podatkowego za okres w którym dzierżawiono, nabyto nieruchomości.*

Powyższe było niezgodne z przepisami art. 274 a § 1 i art. 21 § 1 pkt 2 i § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 1, ust. 6, ust. 8 i ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

Skutkiem powyższego był brak wymiaru zobowiązania podatkowego z tytułu podatku od nieruchomości:

- *na rok 2011 począwszy od 1 kwietnia 2011 r. dla nabywcy nieruchomości oznaczonej jako działka nr 130/17, na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 1650/2011 z dnia 22 marca 2011 r.*
- *za okres od 1 marca 2007 r. do 30 czerwca 2007 r. dla dzierżawcy – osoby prawnej nieruchomości gruntowej oznaczonej jako działka nr 801/6, na podstawie umowy dzierżawy nr GGŚ.I.72243-1/2007 z dnia 1 lutego 2007 r. i nr GGŚ.I.72243-1a/2007 z dnia 31 maja 2007 r.*
- *za okres od 1 września 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. i na rok 2011 dla dzierżawcy nieruchomości gruntowej oznaczonej jako działka nr 866/1 na podstawie umowy dzierżawy nr GGŚ.I.72243-14-15/2010 z dnia 3 sierpnia 2010 r.*

Do dnia kontroli nie wszczęto postępowań podatkowych wobec ww. podatników.

Przyczyną ww. nieprawidłowości był brak przepływu informacji pomiędzy Referatem Podatków i Opłat a Referatem Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska, który posiadał dokumentację dotyczącą sprzedaży i dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy. W przepisach wewnętrznych regulujących politykę rachunkowości, nie określono zasad przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta i Gminy w Siewierzu.

Zadania w zakresie wzywiania podatników do złożenia informacji o nieruchomościach oraz deklaracji na podatek od nieruchomości wykonywali pracownicy Referatu Podatków i Opłat. Nadzór nad pracownikami sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 4

Podjąć działania w celu wyegzekwowania informacji o nieruchomościach i deklaracji na podatek od nieruchomości od nabywcy nieruchomości o numerze ewidencyjnym 130/17 oraz od dzierżawców nieruchomości o numerze geodezyjnym 866/1 i 801/6, mając na uwadze przepisy art. 272 i art. 274 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) oraz przepisy art. 6 ust. 6 i ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

Wniosek nr 5

Dokonać analizy opodatkowania podatkiem od nieruchomości w latach 2007-2011 nieruchomości, sprzedanych przez Gminę Siewierz, a w przypadku stwierdzenia braku ustalenia zobowiązania podatkowego, podjąć działania w celu wydania decyzji w sprawie podatku od nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 165 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2, art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

Wniosek nr 6

Opracować procedury w zakresie przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta i Gminy Siewierz w zakresie powszechności opodatkowania, mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W 2010 r. zaniechano wezwania podatnika o nr karty kontowej K-01-0055 do złożenia wyjaśnień w sprawie poprawności złożonej deklaracji na podatek od nieruchomości, czym naruszono przepisy art. 274 a § 2 w związku z art. 122, art. 187 § 1 oraz art. 191 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Zgodnie z przepisem art. 122 ww. ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa w toku postępowania organy podatkowe podejmują wszelkie niezbędne działania w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym. Jak wynika z przepisu art. 187 § 1 ww. ustawy organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy, a zgodnie z przepisem art. 191 ww. ustawy organ podatkowy ocenia na*

podstawie całego zebranego materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona.

Podatnik o nr karty K-01-0055 w dniu 20 stycznia 2010 r. wraz ze złożoną deklaracją na podatek od nieruchomości przedłożył pismo nr L.dz. 23/2010 z dnia 18 stycznia 2010 r., w którym wyjaśnił, że zmniejszyła się powierzchnia podatku od nieruchomości za 2010 r. w związku rozwiązaniem z dniem 31 grudnia 2009 r. umowy dzierżawy na pomieszczenia magazynowe, które zostaną przeznaczone pod działalność rolniczą. Do deklaracji nie dołączono dokumentów potwierdzających zasadność zmniejszenia podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości w deklaracji na rok 2010 w stosunku do lat ubiegłych.

Zadania w zakresie sprawdzania prawidłowości składanych deklaracji wykonywali pracownicy Referatu Podatków i Opłat. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 7

Wezwać podatnika o nr karty kontowej K-01-0055 do złożenia wyjaśnień w sprawie poprawności złożonej deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2010 mając na uwadze przepis art. 274 a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wszcząć w trybie art. 165 § 1 ww. ustawy postępowanie podatkowe celem ustalenia prawidłowej wysokości zobowiązania podatkowego.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Siewierz w zakresie prawidłowego dokonywania wymiaru podatków oraz czynności sprawdzających deklaracje na podatek od nieruchomości, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W dniu 1 stycznia 2009 r. oddano w najem lokal użytkowy umową Nr GKL.VIII-71442-11-1/08 na okres 3 lat, bez sporządzenia i podania do publicznej wiadomości przed zawarciem tej umowy, wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem.*

Powyższym naruszono przepis art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którym właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę.

Ponadto przed dniem zawarcia ww. umowy najmu, w okresie od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2008 r. pożytki z wynajmowania tego lokalu pobierał użytkownik budynku w którym znajdował się lokal, pomimo braku pisemnej zgody właściciela budynku – Gminy Siewierz, na oddanie lokalu w najem. Użytkownik ten dysponował prawem do korzystania z budynku na podstawie umowy użyczenia z dnia 20 kwietnia 2004 r. i następnie umowy użyczenia Nr GKL.XII-2015-8/07 z dnia 27 kwietnia 2007 r. z możliwością oddania nieruchomości do używania osobie trzeciej wyłącznie za pisemną zgodą Użyczącego, stosownie do postanowień § 3 ust. 7 powyższych umów.

Utracone korzyści Gminy Siewierz z tego tytułu za ww. okres wynoszą łącznie 6.249,60 zł netto (7.624,51 zł brutto), przy zastosowaniu minimalnej stawki czynszu obowiązującej w tym okresie tj. 4,34 zł netto za 1 m² miesięcznie.

Postępowanie w celu uregulowania formy korzystania przez najemcę z zajmowanego lokalu zostało wszczęte w 2008 r., natomiast bezpodstawnie pobrana przez użytkownika budynku kwota czynszu od najemcy lokalu nie została wyegzekwowana do budżetu Gminy. Powyższe wskazuje na brak należytego nadzoru i kontroli ze strony użyczającego nad sposobem użytkowania nieruchomości przez biorącego w użyczenie, zastrzeżonych postanowieniami § 6 umowy użyczenia z dnia 20 kwietnia 2004 r. i § 6 umowy użyczenia Nr GKL.XII-2015-8/07 z dnia 27 kwietnia 2007 r.

Powyższe było niezgodne z przepisem art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), zgodnie z którym obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona. Ponadto powyższym naruszono przepisy art. 23 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 25 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm., Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Stosownie do powyższych przepisów art. 25 ust. 1 i ust. 2 gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, stosownie natomiast do przepisu art. 23 ust. 1 pkt 5, w szczególności wykonują czynności związane z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzą windykację tych należności.

Prowadzenie spraw związanych z oddawaniem w najem lokali użytkowych oraz obowiązki w zakresie nadzoru i kontroli sposobu użytkowania nieruchomości oddanych w użyczenie spoczywały na pracownikach Referatu Gospodarki Komunalnej i Lokalowej. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Gospodarki Komunalnej i Lokalowej w zakresie sporządzania wykazów nieruchomości oraz sprawowania przez nich kontroli sposobu użytkowania nieruchomości oddanych w użyczenie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- W latach 2007 – 2008 dokonano dwóch sprzedaży nieruchomości w trybie bezprzetargowym, na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej, gdzie cenę sprzedaży nieruchomości ustalono na podstawie ich wartości rynkowej określonej w operatach szacunkowych. W zleceniach wykonania operatów szacunkowych dla celów sprzedaży tych nieruchomości, nie wskazano, że chodzi o bezprzetargową sprzedaż w trybie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomościami na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej. Na skutek powyższego w operatach szacunkowych nie ustalono różnicy wartości nieruchomości przyległej wraz z nieruchomością lub jej częścią, która ma być nabyta i wartości nieruchomości przyległej przed nabyciem nieruchomości lub jej części, o której mowa w przepisie § 54 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 207, poz. 2109 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło sprzedaży następujących nieruchomości:

- *działki nr 8406/3 o pow. 0,0473 ha, położonej w Siewierzu,*
- *działki nr 8596/1 o pow. 0,0350 ha, położonej w Siewierzu.*

– *W postępowaniach na sprzedaż nieruchomości gruntowych przeprowadzanych w latach 2007 – 2011:*

- *w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz w ogłoszeniach o przetargach w niedostateczny sposób określano opis nieruchomości. Jako opis nieruchomości wskazywano tylko informację o klasyfikacji gruntu, natomiast nie wskazano w opisie informacji o nieruchomości istotnych dla potencjalnych nabywców takich jak: kształt działki, uzbrojenie techniczne w infrastrukturę typu instalacje wodno – kanalizacyjne, instalacje elektryczne, dostęp do drogi publicznej. Powyższym naruszono przepis art. 35 ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którym, w wykazie, o którym mowa w ust. 1 i 1a, określa się odpowiednio: opis nieruchomości. Powyższe było niezgodne również z postanowieniami § 13 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2004r. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.) ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym powinno zawierać informacje o danych wymienionych w art. 35 ust. 2.*

- *w ogłoszeniach o przetargach zawierano zastrzeżenie o przepadku wadium, w przypadku gdy żaden z uczestników przetargu ustnego nie zgłosi postąpienia ponad cenę wywoławczą. Powyższe było niezgodne z przepisem art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm., Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), który przewiduje możliwość przepadku wadium tylko w przypadku gdy osoba ustalona jako nabywca nieruchomości bez usprawiedliwienia nie stawi się w miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości.*

Zadania związane z przygotowaniem dokumentacji do zbycia nieruchomości należały do pracowników Referatu Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska. Bezpośredni nadzór nad pracownikami sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska w zakresie przygotowywania dokumentacji na zbycie nieruchomości gminnych, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie dochodów:

- *W okresie od listopada 2008 r. do lipca 2011 r. nieterminowo odprowadzono dochody do budżetu Państwa z tytułu zwrotu świadczeń alimentacyjnych przekazanych do Gminy przez komornika. Naruszono tym § 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań (Dz. U. Nr 135, poz. 955) oraz przepisami art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).*

Powyższe stwierdzono w 8 przypadkach na 188 wpłat dokonanych w okresie: od 2 grudnia 2008 r. do 13 maja 2011 r. Terminy opóźnienia wynosiły od 1 do 19 dni, co było związane m.in. z nieterminowym przekazaniem na rachunek Gminy zwrotu świadczeń przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Siewierzu, którzy przekazywali ww. środki z opóźnieniami od 6 do 17 dni.

W związku z nieterminowym odprowadzaniem dochodów do budżetu Państwa, nie zostały zapłacone odsetki.

Ponadto, w trakcie kontroli stwierdzono brak szczegółowych procedur dotyczących procesów pobierania, gromadzenia oraz przekazywania ww. dochodów do budżetu państwa, stosownie do przepisu art. 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) a następnie art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek Nr 11

Naliczyć i przekazać do budżetu Państwa odsetki związane z nieterminowym odprowadzeniem dochodów, mając na uwadze przepis art. 255 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek Nr 12

Opracować procedury dotyczące procesów pobierania, gromadzenia oraz przekazywania przez jednostki organizacyjne dochodów podlegających odprowadzaniu do budżetu państwa, stosownie do przepisów art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek Nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Księgowości Finansowo – Budżetowej w zakresie terminowego przekazywania do budżetu państwa pobranych dochodów, stosownie do przepisów art. 255 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- *W latach 2008 – 2009 prowadzono postępowania w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości wskutek stworzenia warunków do podłączenia nieruchomości do infrastruktury technicznej, w związku z zakończeniem inwestycji pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w Siewierzu – Etap I” i przekazaniem jej do użytkowania w dniu 5 maja 2006 r.*

Przy prowadzeniu tych postępowań nie dochowano należytej staranności przy ustalaniu różnicy między wartością, jaką nieruchomość miała po wybudowaniu urządzeń infrastruktury technicznej, a wartością, jaką miała przed ich wybudowaniem, co polegało na bezpodstawnym uwzględnieniu przy ustaleniu tej wartości, wysokości udziałów pieniężnych pobranych od właścicieli nieruchomości na budowę kanalizacji sanitarnej, z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa. Bezpodstawność egzekwowania takich opłat od mieszkańców została stwierdzona Decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Nr RKT 30/2006 z dnia 5 czerwca 2006 r.

Powyższe skutkowało następnie koniecznością uchylecia wadliwych decyzji w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej oraz utratą możliwości skutecznego ustalenia tej opłaty w związku z upływem 3 letniego terminu do wydania decyzji od dnia stworzenia

warunków do podłączenia nieruchomości do urządzenia kanalizacyjnego, stosownie do postanowień art. 145 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.).

Powyższe stwierdzono na przykładzie następujących decyzji w sprawie ustalenia opłaty adiacenckiej:

- Decyzji Nr GGŚ.I. 72271-35-18/08 z dnia 29 grudnia 2008 r.
- Decyzji Nr GGŚ.I. 72271-104-15/08 z dnia 6 marca 2009 r.
- Decyzji Nr GGŚ.I. 72271-75-14/08 z dnia 16 lutego 2009 r.
- Decyzji Nr GGŚ.I. 72271-30-14/08 z dnia 14 stycznia 2009 r.

Ponadto stwierdzono, że w związku ze zrealizowaniem inwestycji pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w Siewierzu – Etap I” wydano łącznie 86 decyzji w sprawie opłaty adiacenckiej na łączną kwotę 78.628,50 zł, spośród których:

- 27 decyzji zostało uchylonych bądź unieważnionych a postępowanie umorzono w związku z brakiem możliwości prowadzenia skutecznego postępowania o ustalenie opłaty adiacenckiej,

- 58 decyzji uchylonych zostało z urzędu przez organ I instancji w związku z ich wadliwością.

Powyższym działaniem naruszono przepis art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) zgodnie z którym obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona.

Prowadzenie postępowań w przedmiocie ustalenia opłaty adiacenckiej należało do pracowników Referatu Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska.

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Gospodarki Gruntami i Ochrony Środowiska w zakresie przeprowadzania postępowań w sprawie ustalania opłaty adiacenckiej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 50 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 68 i 69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- W 2011 r. zaniechano wprowadzenia bilansu otwarcia na kontach zespołu 1 – „Środki pieniężne i rachunki bankowe”, zespołu 2 – „Rozrachunki i rozliczenia”, zespołu 8 – „Fundusze, rezerwy i wynik finansowy” i zespołu 9 – „Konta pozabilansowe”. Powyższe było niezgodne z przepisem art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych. Zgodnie z § 18 ust. 3 rozporządzenia z dnia 5 lipca 2010 r. Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych jednostki i placówki kontynuującej działalność powinno nastąpić do dnia 30 kwietnia

roku następnego, a w jednostkach, których sprawozdanie finansowe podlega zatwierdzeniu, w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy.

Salda końcowe na dzień 31 grudnia 2010 r. na poszczególnych kontach Urzędu Miasta i Gminy Siewierz wynosiły kolejno:

- na kontach bilansowych

Zespołu 1 – „Środki pieniężne i rachunki bankowe”: Wn 8.600.000,00 zł, Ma 2.136.701,98 zł,

Zespołu 2 – „Rozrachunki i rozliczenia”: Wn 2.197.496,42 zł, Ma 5.762.389,28 zł,

Zespołu 8 – „Fundusze, rezerwy i wynik finansowy”: Wn 0,00 zł, Ma 36.165.375,15 zł,

- na kontach pozabilansowych : Wn 11.369.271,31 zł, Ma 526.019,00 zł.

– Wszystkie księgi rachunkowe roku 2010 nie zostały wydrukowane bądź przeniesione na inny trwały nośnik danych na koniec roku obrotowego. Powyższe było niezgodne z przepisem art. 13 ust. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym księgi rachunkowe należy wydrukować nie później niż na koniec roku obrotowego, a za równoważne z wydrukiem uznaje się przeniesienie treści ksiąg rachunkowych na informatyczny nośnik danych, zapewniający trwałość zapisu informacji, przez czas nie krótszy od wymaganego dla przechowywania ksiąg rachunkowych. Na bieżąco sporządzono dziennik oraz zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej i sald kont ksiąg pomocniczych. Ręcznie prowadzona jest ewidencja środków trwałych.

– W 2011 r. do dnia kontroli zaniechano zatwierdzenia zapisów księgowych wprowadzonych do systemu księgowego. Stosowany od 1 stycznia 2011 r. system finansowo - księgowy umożliwiał rozdzielenie wprowadzenia źródłowego dowodu księgowego od jego zaksięgowania. Pomimo tego nie przeprowadzono procedury zamknięcia miesiąca przewidzianej przez producenta systemu. Wprowadzone zapisy przez cały okres utrzymywane były w stanie edycji i w dowolnym momencie mogły być modyfikowane.

Przepisy art. 25 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) wykluczają możliwość dokonywania poprawek w księgach rachunkowych po zamknięciu miesiąca i nakazują w przypadku prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera po zamknięciu miesiąca dokonywania korekt poprzez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korektę błędnych zapisów. Zamykanie ksiąg rachunkowych za poszczególne miesiące powoduje, że blokowana jest możliwość dokonywania wstecznych zapisów księgowych, które potencjalnie mogłyby zmieniać przekazane różnym odbiorcom dane sprawozdawcze.

Powyższe spowodowało, że zapisy w dziennikach księgowych w 2011 r. nie były kolejno numerowane. Zgodnie z przepisem art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) zapisy w dzienniku muszą być kolejno numerowane, a sumy zapisów (obrotu) liczone w sposób ciągły. Sposób dokonywania zapisów w dzienniku powinien umożliwiać ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi.

Zgodnie z przepisem art. 14 ust. 4 ww. ustawy przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera zapis księgowy powinien posiadać automatycznie nadany numer pozycji, pod którą został wprowadzony do dziennika.

Zadania w powyższym zakresie wykonywali pracownicy Referatu Księgowości Finansowo – Budżetowej. Nadzór nad w tym zakresie oraz wykonywanie uprawnień głównego

księgowego budżetu należał do p. Agnieszki Zarychty – Skarbnika Miasta i Gminy Siewierz.

Wniosek nr 15

Wprowadzić bilans otwarcia w księgach rachunkowych roku 2011, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Wniosek nr 16

Wydrukować lub przenieść na informatyczny nośnik danych wszystkie księgi rachunkowe za 2010 rok, stosownie do przepisu art. 13 ust. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Wniosek nr 17

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Księgowości Finansowo – Budżetowej w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), rozporządzenia z dnia 5 lipca 2010 r. Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W latach 2007 - 2010 zaniechano prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 201 - „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” w zakresie rozrachunków wobec wszystkich kontrahentów. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 16 ust. 1, art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) oraz przepisami „Zakładowego Planu kont dla budżetu Miasta i Gminy Siewierz” wprowadzonego Zarządzeniem Nr 7/10 Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz z dnia 31 grudnia 2010 r. a poprzednio Zarządzeniem Nr 4/05 z dnia 12 stycznia 2005 r. W myśl art. 16 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości, konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej. Zgodnie z przepisem art. 17 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, konta ksiąg pomocniczych prowadzi się m.in. w szczególności dla rozrachunków z kontrahentami. Zgodnie z ewidencją analityczną konta 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” na saldo Ma konta w kwocie 923.430,14 zł składały się zobowiązania wobec 15 stałych kontrahentów dla których prowadzono odrębne konta rozrachunkowe, oraz zobowiązania ujęte na koncie analitycznym 015 - „Pozostali kontrahenci” gdzie ewidencjonowano należności i zobowiązania wobec pozostałych kilkudziesięciu kontrahentów.*

Saldo konta 015 - „Pozostali kontrahenci” na koniec 2010 r. wykazano w kwocie 845.708,23 zł poprzez skompensowanie należności i zobowiązań tzw. „per saldem”. Powyższe skutkowało wykazaniem w ewidencji księgowej na koniec 2010 r. salda konta 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” tzw. „per saldem” w kwocie 923.430,14 zł, podczas gdy faktyczne saldo zobowiązań stanowiło kwotę 1.111.412,71 zł. Powyższym naruszono przepis art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym, wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych, co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych. Obowiązki w zakresie prawidłowego prowadzenia rachunkowości należały do pracowników Referatu Księgowości Finansowo – Budżetowej. Nadzór w powyższym zakresie sprawowała od dnia 26 lutego 2009 r. p. Agnieszka Zarychta – Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz, a w poprzednim okresie p. Lidia Biała – była Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz

Wniosek nr 18

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Księgowości Finansowo - Budżetowej w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji do konta 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” , stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz postanowień Zakładowego Planu kont dla budżetu Miasta i Gminy Siewierz wprowadzonego Zarządzeniem Nr 7/10 Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz z dnia 31 grudnia 2010 r., mając na uwadze przepisy art. 68, art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)

- *W 2011 r. zaniechano sporządzenia korekty sprawozdania jednostkowego a następnie zbiorczego Rb-28S z wykonania planu wydatków Urzędu Miasta i Gminy Siewierz za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2010 r., w związku z naliczeniem i ujęciem w 2011 r. w księgach rachunkowych roku 2010 zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za 2010 r. Zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 4 załącznika Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) w sprawozdaniu Rb-28S w kolumnie „zobowiązania ogółem” wykazuje się wszystkie bezsporne zobowiązania niespłacone do końca okresu sprawozdawczego. Ponadto § 6 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia, stanowi, że sprawozdania jednostkowe sporządza się na podstawie ksiąg rachunkowych. Zgodnie natomiast do postanowień § 17 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 39 do ww. rozporządzenia, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, korekty sprawozdań Rb-27S, Rb-28S, Rb-PDP, Rb-NDS, Rb-30S, Rb-34S, Rb-ST oraz skorygowane dane w formie elektronicznej jednostki samorządu terytorialnego przekazują do regionalnych izb obrachunkowych w ciągu 5 dni od dnia stwierdzenia nieprawidłowości. Sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków Urzędu Miasta i Gminy Siewierz za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2010 roku zostało sporządzone dnia 21 lutego 2011 r. Na dzień sporządzania ww. sprawozdania, zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego nie były ujęte w księgach rachunkowych roku 2010.*

Zobowiązania niewymagalne z powyższego tytułu oraz składki na ubezpieczenie społeczne zostały naliczone w dniu 8 marca 2011 r. na podstawie listy płac Nr 12 i ujęte w ewidencji księgowej z datą 31 grudnia 2010 r. Wyplata świadczeń na podstawie ww. listy płac nastąpiła w dniu 9 marca 2010 r. Saldo zobowiązań z powyższego tytułu wg stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. wynosiły: konto 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” - 189.691,19 zł, konto 229 - „ Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” - 33.948,92 zł.

Lista płac Nr 12 z dnia 3 marca 2011 r. sporządzona została przez Referenta Referatu Księgowości Finansowo – Budżetowej. Na dokumencie tym podpisy złożyli p. Agnieszka Zarychta – Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz oraz p. Zdzisław Banaś – Burmistrz Miasta i Gminy Siewierz.

Obowiązki w zakresie sporządzania projektów sprawozdań budżetowych i korekt tych sprawozdań należały do pracowników Referatu Księgowości Finansowo – Budżetowej. Nadzór w powyższym zakresie sprawowała p. Agnieszka Zarychta – Skarbnik Miasta i Gminy Siewierz.

Wniosek nr 19

Skorygować sprawozdanie jednostkowe a następnie zbiorcze Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2010 r. zgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Urzędu, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, stosownie do § 17 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik 39 do ww. rozporządzenia,

Wniosek nr 20

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Księgowości Finansowo – Budżetowej w zakresie sporządzania korekt sprawozdań budżetowych, w przypadku wystąpienia okoliczności powodujących obowiązek sporządzenia takiej korekty, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), mając na uwadze przepisy art. 68, art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)

W zakresie dotacji:

- *Brak określenia zasad w zakresie szczegółowości według której ma być sporządzane rozliczenie z wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu Miasta i Gminy Siewierz dla zakładu budżetowego. Było to niezgodne z postanowieniami § 45 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. Nr 241 poz. 1616) a poprzednio § 52 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych oraz trybu postępowania przy przekształcaniu w inną formę organizacyjno-prawną (Dz. U. Nr 116, poz. 783 z późn. zm.). Stosownie do powyższego przepisów kierownik samorządowego zakładu budżetowego przekazuje zarządowi jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, rozliczenie wykorzystania dotacji w szczególności określonej przez ten zarząd. Odpowiedzialność za powyższe spoczywa na p. Zdzisławie Banasiu – Burmistrzu Miasta i Gminy Siewierz.*

Wniosek nr 21

Określić zasady dotyczące szczegółowości sporządzania rozliczenia z wykorzystania dotacji przez zakład budżetowy, mając na uwadze postanowienia § 45 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. Nr 241, poz. 1616).

W zakresie ustaleń ogólnie – organizacyjnych:

- *Do dnia zakończenia kontroli tj. 9 września 2011 r. nie dokonano pisemnego powierzenia p. Agnieszce Zarychcie – Skarbnikowi Miasta i Gminy Siewierz, powołanej na to stanowisko Uchwałą Nr XXX/248/09 Rady Gminy Miejskiej w Siewierzu z dnia 26 lutego 2009 r., obowiązków i odpowiedzialności w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.*

Powyższe było wymagane przepisami art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) a następnie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Aktem powołania i powierzenia obowiązków z dnia 27 lutego 2009 r. powierzono p. Agnieszce Zarychcie – Skarbnikowi Miasta i Gminy m.in. wykonywanie uprawnień głównego księgowego budżetu oraz nadzorowanie wykonywania obowiązków w zakresie prowadzenia rachunkowości, natomiast Upoważnieniem Nr 20/09 Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz z dnia 27 lutego 2009 r., zobowiązano do sprawdzania pod względem formalno – rachunkowym dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych i do przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych. Powyższe dokumenty nie spełniały wymogów określonych w przepisach art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).

Ponadto p. Lidii Białej – byłemu Skarbnikowi Miasta i Gminy Siewierz, również nie zostały powierzone obowiązki głównego księgowego w zakresie określonym w powyższych przepisach.

Powyższa nieprawidłowość została również stwierdzona w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej Miasta i Gminy Siewierz. W wyniku której w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa RIO w Katowicach, Znak: WK – 6100/4/4/07 z dnia 10 sierpnia 2007 r. zobowiązano Burmistrza Miasta i Gminy Siewierz do powierzenia Skarbnikowi Miasta i Gminy Siewierz obowiązków i odpowiedzialności w zakresie określonym w przepisach ustawy o finansach publicznych.

Powierzenia obowiązków i odpowiedzialności w powyższym zakresie w formie pisemnej winien dokonać p. Zbigniew Banaś - Burmistrz Miasta i Gminy Siewierz, stosownie do przepisów art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 22

Powierzyć Skarbnikowi Miasta i Gminy Siewierz obowiązki i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia rachunkowości, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, dokonywania wstępnej kontroli

kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych, zgodnie z postanowieniami art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 9 września do 15 września 2011 r. kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Siewierzu.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w odrębnym protokole kontroli podpisanym w dniu 21 września 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej. Do Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Siewierzu zostanie skierowane odrębne wystąpienie.